

OKRES MLADÁ BOLESLAV

Okres Mladá Boleslav se nachází v severní části Středočeského kraje. Řekou Jizerou je rozdělen přibližně na dvě stejné části. Je protáhlého tvaru ve směru od severu k jihu, kde téměř zasahuje až k samému Labi. Na jihu sousedí s okresem Praha-východ a Nymburk, na západě s Mělníkem, na severu s okresy Česká Lípa, Liberec a Semily z Libereckého kraje a na východě s okresem Jičín (Královéhradecký kraj).

Svojí rozlohou 1 023 km² zaujímá okres 3. místo ve Středočeském kraji a zabírá 9,4 % z jeho rozlohy. Zemědělská půda tvoří 62,4 % a lesy 26,1 % z rozlohy okresu. Počet obyvatel 137,7 tisíc (9,4 % obyvatel kraje) je čtvrtý nejvyšší v kraji, hustotou zalidnění 134,6 obyvatel na km² se však Mladoboleslavsko řadí k průměrným okresům.

Od reformy veřejné správy z 1. ledna 2003 se okres člení na 2 správní obvody obcí s rozšířenou působností (Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště) a 4 správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem (Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Benátky nad Jizerou, Bělá pod Bezdězem).

V současné době náleží do okresu Mladá Boleslav 120 obcí. Z toho má 8 obcí statut města (Mladá Boleslav – statutární město 47,3 tis. obyvatel, Mnichovo Hradiště, Benátky nad Jizerou, Bakov nad Jizerou, Kosmonosy, Bělá pod Bezdězem, Dobruška, Dolní Bousov) a 5 obcí bylo stanoveno městysem (Chotětov, Brodce, Březno, Bezno, Sovínky).

Povrch území je členitý. V severní části převládají nízké pahorkatiny, které jsou součástí Českého ráje, jižní část je rovinatá. Nejvyšším bodem je v severní části okresu vrch Mužský se 463 m nadmořské výšky a nejnižším bodem koryto řeky Jizery před jejím ústím do Labe (170 m n. m.).

Hospodářský vývoj regionu byl v minulosti určován z velké části jeho zeměpisnou polohou. Zatímco severní část s hojnou a levnou vodní silou a dostatkem pracovních sil měla všechny předpoklady k rozvoji textilního, papírenského a kovodělného průmyslu, tak jih území byl ryze zemědělskou oblastí.

Již v roce 1895 byla založena Akciová společnost pro automobilový průmysl v Mladé Boleslavi, která se přes závod Laurin a Klement a Automobilové závody až po dnešní Škoda Auto a.s., zabývala výrobou automobilů. V současné době je tato továrna podnikem celostátního významu a zásadně ovlivňuje ekonomickou situaci regionu. Intenzivní zemědělská rostlinná výroba těží z výborných výrobních podmínek v jižní části okresu, převážná část orné půdy je využívána k pěstování obilovin a cukrovky. Některé zemědělské podniky pěstují ve větší míře i zeleninu.

V okrese bylo k 31. 12. 2024 v registru ekonomických subjektů zapsáno celkem 27 059 subjektů (7,8 % subjektů kraje), z toho tvoří 4,1 % zemědělství a lesnictví, 12,5 % činnosti v průmyslu, 10,1 % ve stavebnictví, a 21,3 % velkoobchod a maloobchod (vč. oprav a údržby motorových vozidel).

K 31. 12. 2024 bylo v rámci okresu Mladá Boleslav evidováno 2 580 dosažitelných uchazečů o zaměstnání (8,3 % dosažitelných uchazečů kraje). Podíl nezaměstnaných osob (tj. podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let na obyvatelstvu celkem ve stejném věku) činil 2,91 %, což představovalo čtvrtou nejnižší nezaměstnanost mezi okresy kraje.

Územím okresu prochází celostátně významné silniční tahy – dálnice D10 a silnice I. třídy I/16 a I/38. Železniční trať 070 propojuje Mladoboleslavsko s Prahou a severními Čechami, trať 071 vede na Nymbursko, trať 080 na Českolipsko.

V roce 2024 bylo v okrese dokončeno 400 bytů (8,1 % dokončených bytů kraje) a zahájeno 435 bytů (8,2 % zahájených bytů kraje).

Mladoboleslavsko má bohatý fond historických a kulturních památek. Jsou zde zastoupeny všechny stavební slohy. Od románského přes gotický, renesanční, barokní i stavební slohy moderní doby. Památkami románské architektury jsou kostely ve Vinci (národní kulturní památka), v Mohelnici a Michalovicích. Mladoboleslavsko je bohaté počtem hradů a zámků. K nejznámějším patří knížecí hrad v Mladé Boleslavi, zříceniny středověkých hradů v Michalovicích, Zvířeticích, Dražicích a jinde. Ze zámeckých staveb renesance a baroka to jsou zámky v Mnichově Hradišti (národní kulturní památka), v Kosmonosech, Benátkách nad Jizerou, Bezně, Vlčím Poli, Neměřicích, Skalsku, Košátkách a v řadě dalších míst. V roce 2017 byla za třetí národní kulturní památku v okrese vyhlášena Střední strojní průmyslová škola v Mladé Boleslavi. Škola sídlí v budově, kterou navrhl akademický architekt Jiří Kroha, je ukázkou dobové architektury. Zachovala si původní stavební stav i autentické původní vybavení.

Turisty lákají především Drábské světničky (pevnostní soustava světniček vyhloubených v pískovcové skále) či Jabkenická obora s myslivnou, kde žil Bedřich Smetana. Na Mladoboleslavsko zasahují chráněné krajinné oblasti Český ráj a Kokořínsko. Dále zde najdeme 4 národní přírodní památky: Rečkov, kde se vyskytuje vzácná popelivka sibiřská, Klokočka, Radouč (jediný výskyt devaterky poléhavé v Čechách). Nejnověji (v roce 2020) byla národní přírodní památkou vyhlášena NPP Mladá jako unikátní mozaika travinných a křovinných ekosystémů luk, pastvin, mělkých půd, vřesovišť a lesních ekosystémů. Nacházejí se zde biotopy vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů.